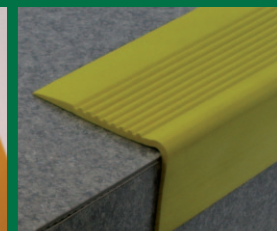

Produkter for

Universell utforming av bygg innendørs

Oktober 2011

Foto: SINTEF Byggforsk. Fra Høgskolen i Agder

Hovinveien 43, 0576 Oslo
Telefon 23 24 48 00 • Telefax 23 24 48 49
firmapost@ibg.no • www.ibg.no

Krav til universell utforming

I formålsparagrafen til plan- og bygningsloven stilles det krav om at prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Loven med tilhørende nye forskrifter skal bidra til å sikre universell utforming i nye bygninger.

Nye publikumsbygg og arbeidsbygninger skal ha universell utforming. Kravene gjelder også ved hovedombygging og bruksendringer.

(Kilde: Statens Bygningstekniske etat 2010: Kompetanseprogram for kommuner og fylkeskommuner om universell utforming innenfor plan- og bygningslovens virkeområde)

FOR 2010-03-26 nr. 489: Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift TEK 10):

§ 12-1 Krav om universell utforming av byggverk:

Byggverk for publikum og arbeidsbygning skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelsene i forskriften, med mindre byggverket eller del av byggverket etter sin funksjon er uegnet for personer med funksjonsnedsettelse.

Hva innebærer universell utforming?

Universell utforming handler om å oppnå et inkluderende samfunn der alle kan delta på så like vilkår som mulig. Dette innebærer at produkter og omgivelser

utformes slik at de kan brukes av alle (også synshemmede, bevegelseshemmede etc) uten behov for spesialtilpasninger.

Universell utforming innebærer et sterkere likestillingskrav enn det som ligger i begrepet tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne. Tilgjengelighet kan oppnås gjennom spesielle løsninger, mens universell utforming forutsetter at hovedløsningen i seg selv dekker alle brukerbehov.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven har i § 9 to sentrale pålegg: Ingen skal diskrimineres pga. nedsatt funksjonsevne og offentlig og privat virksomhet rettet mot allmenheten har en aktivitetsplikt når det gjelder universell utforming.

(Kilde: Statens Bygningstekniske Etat 2010: Kompetanseprogram for kommuner og fylkeskommuner om universell utforming innenfor plan- og bygningslovens virkeområde)

Les mer:

Byggteknisk forskrift - TEK 10

FOR 2010-03-26 nr. 489: Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift).

Norges Blindforbund:

Krav til innendørs ledelinjer / lededefelt (oppdatert 14.04.11)

Dinalert taktile gulvplater

IBG har en rekke produkter for universell utforming av bygg innendørs

Taktile gulvplater

”Taktil” betyr følbart. Platene har avrundende knotter og benyttes til hjelp for svaksynte og blinde. De monteres som et farefelt på toppen av en trapp, rampe eller avslutning av ledelinjer.

Dinalert taktile gulvplater er 42 x 42 cm og har ca. 350 knotter pr. m². De er produsert i TPU (termoplastisk polyuretan) og leveres i 4 farger. Platene kan limes med de fleste limtyper.

Farge	NOBB nr	Art.nr.
Grå	43776978	8675000
Sort	43823795	8675001
Gul	43823806	8675002
Hvit	43823814	8675003

Byggteknisk forskrift TEK 10: Det skal være et farefelt foran øverste trappetrinn i hele trappens bredde. Feltene skal være taktile og visuelt merket.

Norges Blindeforebund: Varselfelt (farefelt): All merking av trapp skal dekke hele trappens bredde. Oppe foran trapp, dybde min. 60 cm (for ikke å trå over feltet), frem til en trinndybde fra trappenesen (ytterst på trinnet).

Taktile indikatorer

Monteres i firkantede grupper. Brukes som farefelt på samme måte som taktile gulvplater. Leveres med slett underside for liming og med 12 mm. pigg på undersiden for boring og liming. Aluminium.

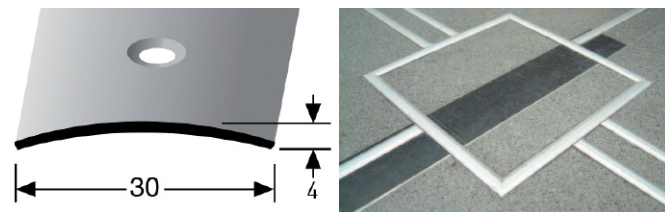
Produkt	NOBB nr	Art.nr.
Indikator 35x4,5 mm m/pigg	44219473	8675020
Indikator 35x4,5 mm	44220044	8675002

Taktile ledelinjer

30 mm gulvlist (overgangslist) i rustritt, børstet stål. Leveres borret eller uborret (for liming) i 2,7 m. lengde.

Produkt	NOBB nr	Art.nr
Overgangslist borret	44134557	946RS
Overgangslist uborret	44134561	946RSUB

Norges Blindeforebund: Ledelinjer: Følges med stokk eller øyne. En eller flere parallelle linjer. Ved to eller flere linjer, min. 2 cm bredde hver og min. 10 cm i total bredde. Tre eller flere i store åpne arealer (min. 2 cm pr. linje = total bredde 15 cm.). Det kan legges et hierarki av ledelinjer i store, åpne arealer. Det legges flere linjer i hovedveier, færre linjer til mindre viktige punkter. Kryss varsles med oppmerksomhetsfelt (ledelinjer på tvers) og i krysningspunkt for ledelinjer skal det være et ”åpent” felt i midten.

Taktile indikatorlist

Monteres i grupper på tvers av ledelinjene som oppmerksomhetsfelt ved retningsforandring, i bunnen av en trapp eller viktige knutepunkter. Rustfritt stål med pigger på undersiden for boring og liming. Mål 400x20x6 mm.

Produkt	NOBB nr	Varenr.
Indikatorlist taktile	44592603	8675022

Byggteknisk forskrift TEK 10: Det skal være et oppmerksomhetsfelt foran nederste trinn i trapp, i hele trappens bredde. Feltet skal være taktile og visuelt merket.

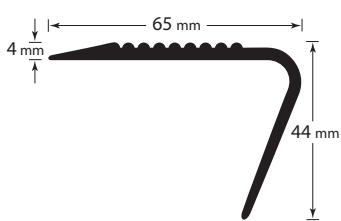
Norges Blindeforebund: Oppmerksomhetsfelt: Enten ledelinjer på tvers eller materialvariasjon. Dybde 40 cm x bredde 40 cm. Brukt ved viktige knutepunkter, heis, infoskranker og resepsjon, møterom, toaletter, inntil nederste trinn i bunn av trapp (i hele trappens bredde).

Trappeneser i gul PVC

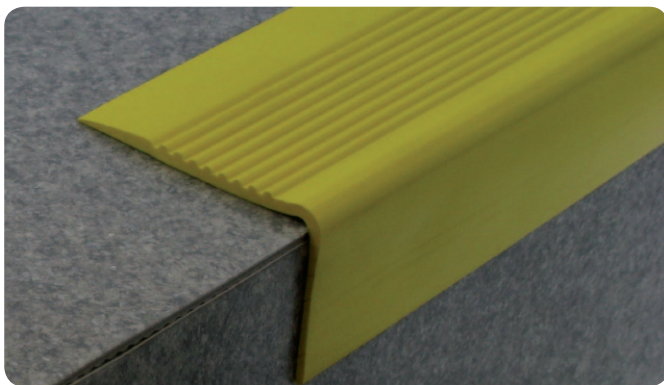
For markering av første eller siste trappetrinn.
Lengde 3 m. For liming.

Produkt	NOBB nr	Art.nr.
Trappeneser 65x44 mm. PVC gul	44266933	6544GU

IBG har også flere typer trappeneser i metall med sklihemmende ilegg i kontrastfarger.

Norges Blindforbund:
Trappeneser skal ha visuell kontrast

Markeringstape i trapper

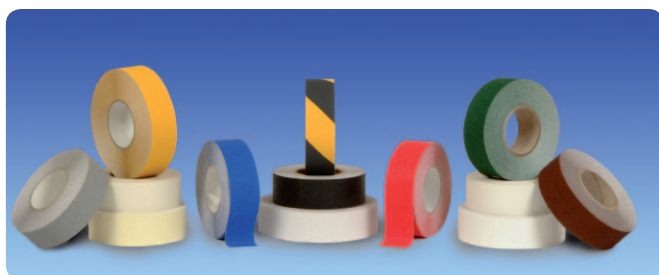
Gul markeringstape, bredde 10 cm. Ruller à 18 m.

Produkt	NOBB nr	Art.nr.
Markeringstape gul	44135518	860020

Nederste og øverste opptrinn i trapper skal ha en visuell markering min. 10 cm. bred.

Sklihemmende tape

I tillegg til trappeneser med sklihemmende ilegg, har IBG et stort utvalg av sklihemmende tape for de fleste bruksområder ute og inne. Tapen lagerføres i sort, gul, luminiserende, transparent og gul/sort stripede. Se IBG.no eller IBG produktkatalog s. 51 og 52.

Hovinveien 43, 0576 Oslo
Telefon 23 24 48 00 • Telefax 23 24 48 49
firmapost@ibg.no • www.ibg.no